

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 159/2025-112

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Hronček & Partners, s. r. o., Kálov 1, Žilina, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/18/2025 z 20. februára 2025 a jemu predchádzajúcemu postupu takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. **O d k l a d á** právoplatnosť uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/18/2025 z 20. februára 2025, a to až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivý súd podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadostučinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala na Okresnom súde Martin návrh na nariadenie neodkladného opatrenia proti odporcovi. Okresný súd uznesením sp. zn. 10C/122/2024 z 9. decembra 2024 odporcovi zakázal, aby pristúpil k výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti z 9. novembra 2023 (ďalej len „zmluva“), a to do právoplatného skončenia konania vo veci určenia platnosti zmluvy, a súčasne uložil sťažovateľke, aby proti odporcovi podala žalobu o určenie neplatnosti zmluvy do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Okresný súd považoval za osvedčené, že bývalý priateľ sťažovateľky uzavrel v mene sťažovateľky s odporcom zmluvu, ktorá vykazuje znaky protiprávneho konania. Momentom

vydania uznesenia okresného súdu príslušný katastrálny úrad vyznačil na dotknutom liste vlastníctva poznámku o vydanom neodkladnom opatrení.

3. Odporca podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, čím došlo k odkladu jeho právoplatnosti, pretože sa konalo o riadnom opravnom prostriedku.

4. Krajský súd v odvolacom konaní napadnutým uznesením sp. zn. 9Co/18/2025 z 20. februára 2025 zrušil uznesenie okresného súdu podľa § 336 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), konštatujúc, že sťažovateľka v lehote určenej okresným súdom žalobu vo veci samej nepodala.

5. Sťažovateľka predovšetkým namieta nesprávny záver krajského súdu o aplikovateľnosti § 336 ods. 3 CSP za situácie, že okresný súd zaviazal sťažovateľku podať žalobu o určenie neplatnosti zmluvy v lehote 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia okresného súdu, ktorá nenastala. Ak bolo proti uzneseniu okresného súdu prípustné odvolanie, došlo k vylúčeniu aplikovateľnosti § 238 ods. 1 a 2 CSP, a preto mohlo uznesenie okresného súdu nadobudnúť právoplatnosť buď márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania, alebo právoplatným potvrdzujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu. Ani jedna z okolností sa vo veci sťažovateľky nestala, a preto nezačala ani plynúť lehota na podanie žaloby vo veci samej. Závery krajského súdu sú podľa sťažovateľky zjavné nesprávne, neodôvodnené, arbitrárne, a teda ústavne neudržateľné.

6. Postupom krajského súdu bolo sťažovateľke odňaté právo na spravodlivé súdne konanie, ako aj možnosť účinne brániť svoje práva a nároky, keďže zrušením uznesenia okresného súdu neexistuje na strane odporcu žiadna prekážka brániaca mu vo výkone záložného práva k nehnuteľnosti, a teda ani prekážka, ktorá by bránila príslušnému katastrálnemu úradu postupovať v konaní o povolení vkladu záložného práva v prospech kupujúceho.

7. Sťažovateľka súčasne žiada ústavný súd, aby odložil vykonateľnosť uznesenia krajského súdu, čím by zostali zachované účinky vyhovujúceho uznesenia okresného súdu. Protiprávnym zásahom krajského súdu môže sťažovateľka trvalo prísť o svoje vlastnícke právo, resp. bude výrazne sťažené sa ho domôcť.

8. Sťažovateľka pristúpila k podaniu nového návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, aby zabránila výkonu záložného práva odporcom, ten jej však môže byť v zmysle § 329 ods. 3 CSP zamietnutý z dôvodu existencie prekážky *res iudicata*.

9. Pokiaľ ide o súvisiace katastrálne konanie, príslušný katastrálny úrad obnovil konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva v prospech kupujúceho na základe výkonu záložného práva odporcom, keďže poznámka o nariadenom neodkladnom opatrení bola vymazaná. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti katastrálny úrad o návrhu na vklad vlastníckeho práva nerozhodol. Odkladom vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a obnovením účinkov uznesenia okresného súdu bude zabránené vzniku škodlivých následkov v podobe straty vlastníckeho práva sťažovateľky. Vzhľadom na uvedené niet pochybností o existencii závažnej ujmy na strane sťažovateľky, ktorá je reálna a bezprostredná.

10. Ak ústavný súd nevyhovie návrhu na odloženie vykonateľnosti, sťažovateľka alternatívne žiada ústavný súd o nariadenie dočasného opatrenia, ktorým uloží príslušnému katastrálnemu úradu zdržať sa vykonávania napadnutého právoplatného rozhodnutia a až do právoplatného skončenia konania o ústavnej sťažnosti vykonávať akékoľvek úkony, ktorými by rozhodol o vklade

vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prospech kupujúceho na základe kúpnej zmluvy z 28. augusta 2024, a aby sa odporca zdržal výkonu záložného práva k nehnuteľnosti tak, ako to je uvedené v uznesení okresného súdu. Sťažovateľka tiež alternatívne v prípade, ak katastrálny úrad rozhodne o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prospech kupujúceho alebo akejkoľvek inej osoby, žiada, aby ústavný súd nariadil dočasné opatrenie v takom znení, aby došlo k obnoveniu pôvodného stavu pred vykonaním protiprávneho zásahu, resp. stavu aktuálneho v čase podania ústavnej sťažnosti, keď je sťažovateľka stále vlastníčkou dotknutej nehnuteľnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

13. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

14. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

15. Sťažovateľka navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, preukazujúc, že hrozí priamy a bezprostredný postih jej majetku, ktorý bude nenapraviteľný, resp. jeho opätovné získanie bude výrazne sťažené. Ústavný súd k tomuto konštatuje, že koncepcia vykonateľnosti uznesení obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku vychádza z pravidla (§ 238 ods. 3 CSP), podľa ktorého ak uznesenie ukladá povinnosť plniť, lehota na plnenie začína plynúť od doručenia uznesenia; jej uplynutím je uznesenie vykonateľné. Napadnuté kasačné rozhodnutie krajského súdu povinnosť na plnenie neukladá, a preto návrh sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia by nebol spôsobilý dosiahnuť účel mimoriadneho opatrenia podľa § 129 zákona o ústavnom súde, návrh je však právne transformovateľný na základe ďalej uvedených okolností.

16. Ústavný súd vzal na zreteľ závažnosť právnych následkov právoplatného uznesenia krajského súdu a dospel k záveru, že v prejednávanej veci je potrebné rozhodnúť o odklade jeho právoplatnosti v súlade s § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 444 ods. 1 CSP, a to do právoplatného skončenia meritórneho konania ústavného súdu (bod 2 výroku tohto uznesenia).

Vzhľadom na vyhovenie predmetnému návrhu sa rozhodovanie (alternatívne) o dočasnóm opatrení stalo bezpredmetným.

17. Právoplatnosťou tohto uznesenia sa obnovujú účinky (predbežne vykonateľného) uznesenia okresného súdu o neodkladnom opatrení z 9. decembra 2024 (odsek 2 tohto odôvodnenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu